

Rekenkameronderzoeken afgerond: “Effectiviteit fraudebestrijding bijstandsuitkeringen” en “Doeltreffendheid en doelmatigheid IT-investeringen”

De onafhankelijke rekenkamercommissie van de gemeente Amersfoort heeft twee onderzoeken afgerond. De rapporten zijn afgelopen dinsdagavond tijdens de gemeenteraadsvergadering aangeboden aan de voorzitter van de gemeenteraad. Het ene onderzoek betreft de effectiviteit van fraudebestrijding bijstandsuitkeringen en het andere onderzoek was gericht op de doeltreffendheid en doelmatigheid van IT-investeringen.

Effectiviteit fraudebestrijding bijstandsuitkeringen

De gemeente is op grond van de Wet Werk en Bijstand verantwoordelijk voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen en voor het voorkomen en bestrijden van fraude met deze uitkeringen. De rekenkamercommissie heeft onderzocht of de gemeente Amersfoort de fraudebestrijding bij bijstandsuitkeringen doeltreffend uitvoert.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente de handhaving in het kader van de Wet Werk en Bijstand volgens het eigen fraudebeleidsplan uitvoert en dat dit beleidsplan in de praktijk ook effectief werkt. Er zijn namelijk de afgelopen jaren steeds meer fraudeonderzoeken ‘aan de poort’ gedaan (bij de aanvraag van de uitkering), fraudeonderzoeken leveren meer resultaat op (correcties op de uitkering) en het gemiddelde bedrag aan nieuwe fraudevorderingen van onterecht ontvangen uitkeringen daalt.

Het rekenkameronderzoek heeft ook een aantal aandachtspunten opgeleverd. De rekenkamercommissie heeft aanbevelingen gedaan die erop gericht zijn deze punten aan te pakken. Allereerst is gebleken dat het fraudebeleidsplan waarmee de gemeente werkt gedateerd is, het verdient actualisatie naar aanleiding van recente beleidsontwikkelingen, zoals de landelijke Fraudewet (2013). Daarnaast beveelt de rekenkamercommissie aan dat de gemeente meer kennis verzamelt over de ontwikkeling van recidive (herhaling door de fraudeur) en om de administratie van de afhandeling van fraudesignalen te verbeteren. De rekenkamercommissie heeft ook geconstateerd dat de informatie aan de gemeenteraad beperkt bruikbaar is voor de controlerende taak van raadsleden, ze beveelt aan hier afspraken over te maken. Tot slot adviseert de rekenkamercommissie om nog sterker in te zetten op een preventieve aanpak, het voorkomen van fraude aan de poort. Gezien de kleine kans op succes bij terugvordering van onterecht verstrekte uitkeringen is het nog belangrijker om de aanvraag van de uitkering scherp te beoordelen.

Doeltreffendheid en doelmatigheid IT-investeringen

De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar de IT-investeringen van de gemeente Amersfoort. Uit het onderzoek is gebleken dat de uitvoering van de IT binnen de gemeente Amersfoort zich richt op de juiste landelijke en lokale thema’s en onderwerpen en dat de afgelopen jaren een gedegen basis-IT-agenda ter ondersteuning van de bedrijfsprocessen is opgezet en uitgevoerd. De IT-projecten zijn daarnaast inhoudelijk en financieel *in control*.

Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat op strategisch niveau de doeltreffendheid en doelmatigheid van het Amersfoortse IT-beleid niet goed zijn vast te stellen. De gemeente Amersfoort heeft namelijk geen gemeentelijke strategische IT-visie, waarin uitgangspunten en doelstellingen zijn opgenomen. Door het ontbreken van een afwegingskader voor IT-investeringen en van een

gespecificeerde financiële verantwoording is het ook lastig om tot een eindoordeel over de doelmatigheid van investeringen te komen.

De belangrijkste oorzaken hiervoor liggen bij de beperkte betrokkenheid van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad bij het IT-beleid. Ook is de informatievoorziening aan de gemeenteraad zeer beperkt waardoor deze zijn kaderstellende en sturende rol onvoldoende kan invullen.

De rekenkamercommissie heeft in haar rapport aanbevelingen gedaan om de geconstateerde aandachtspunten op te pakken. Zo beveelt zij aan om een meerjarige gemeentelijke IT-visie met strategische uitgangspunten en doelstellingen te formuleren, om ervoor te zorgen dat sturing in de toekomst op strategisch en bestuurlijk niveau plaatsvindt. Zij beveelt aan de gemeenteraad te betrekken bij de totstandkoming van die visie en de gemeenteraad regelmatig te voorzien van verantwoordingsinformatie die nodig is voor zijn controlerende taak. Ook beveelt zij aan om bij grote beleidsontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de decentralisaties, op tijd IT-deskundigheid in te zetten.

Vervolg

De gemeenteraad bespreekt binnenkort de onderzoeksrapporten en besluit daarna over de conclusies en aanbevelingen. De agenda voor de gemeenteraadsvergaderingen wordt gepubliceerd op www.amersfoort.nl/gemeenteraad.

Rekenkamercommissie

De gemeente Amersfoort heeft een rekenkamercommissie. Dit is een onafhankelijk orgaan met als taak het toetsen van het door de gemeente gevoerde bestuur. De rekenkamercommissie voert onderzoeken uit en doet naar aanleiding daarvan aanbevelingen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad besluit over deze aanbevelingen.

Noot voor de redactie:

De rapporten van de onderzoeken zijn in te zien op de website van de rekenkamercommissie.

Informatie: mw. drs. M.P. (Marleen) van den Nieuwendijk RA, Ambtelijk Secretaris Rekenkamercommissie, 033-469 43 12, rekenkamer@amersfoort.nl, www.amersfoort.nl/rekenkamer